

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

23 päivänä maaliskuuta 2023*

Ennakkoratkaisupyyntö – Poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa – Eurooppalainen pidätysmääräys – Puitepäätos 2002/584/YOS – Jäsenvaltioiden väliset luovuttamismenettelyt – Täytäntöönpanon edellytykset – Harkinnanvaraiset kieltäytymisperusteet – 4 a artiklan 1 kohta – Vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen täytäntöönpanoa varten annettu pidätysmääräys – Ratkaisuun johtaneen oikeudenkäynnin käsite – Ulottuvuus – Ensimmäinen ehdollinen tuomio – Toinen tuomio – Asianomaisen poissaolo oikeudenkäynnistä – Ehdollisen rangaistuksen määrääminen täytäntöön pantavaksi – Puolustautumisoikeudet – Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehty yleissopimus – 6 artikla – Euroopan unionin perusoikeuskirja – 47 ja 48 artikla – Rikkominen – Seuraamukset

Yhdistetyissä asioissa C-514/21 ja C-515/21,

joissa on kyse kahdesta SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jotka Court of Appeal (ylioikeus, Irlanti) on esittänyt 30.7.2021 tekemillään päätöksillä, jotka ovat saapuneet unionin tuomioistuimeen 20.8.2021, saadakseen ennakkoratkaisun asioissa, jotka koskevat kahden sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa, joiden kohteena ovat

LU (C-514/21) ja

PH (C-515/21)

ja joissa asian käsittelyyn osallistuu

Minister for Justice and Equality,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Lycourgos (esittelevä tuomari) sekä tuomarit L. S. Rossi, J.-C. Bonichot, S. Rodin ja O. Spineau-Matei,

julkisasiamies: T. Čapeta,

kirjaaja: apulaiskirjaaja M.-A. Gaudissart,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 13.7.2022 pidetyssä istunnossa esitetyn,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- LU, edustajinaan P. Carroll, SC, T. Hughes, solicitor, ja K. Kelly, BL,
- PH, edustajinaan E. Lawlor, BL, R. Munro, SC, ja D. Rudden, solicitor,
- Minister for Justice and Equality ja Irlannin hallitus, asiamiehinään M. Browne, A. Joyce ja C. McMahon, avustajinaan R. Kennedy, SC, ja J. Williams, BL,
- Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,
- Euroopan komissio, asiamiehinään S. Grünheid ja J. Tomkin,

kuultuaan julkisasiamiehen 27.10.2022 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyynnöt koskevat Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 47 artiklan ja 48 artiklan 2 kohdan sekä eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS (EYVL 2002, L 190, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS (EUVL 2009, L 81, s. 24), 4 a artiklan tulkintaa.
- 2 Nämä pyynnot on esitetty asioissa, joissa on kyse Unkarin oikeusviranomaisten LU:ta vastaan ja Puolan oikeusviranomaisten PH:ta vastaan antamien kahden eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta Irlannissa; pidätysmääräykset on annettu vapaudenmenetyksen käsittävien rangaistusten täytäntöönpanemiseksi pidätysmääräyksen antaneissa jäsenvaltioissa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Puitepäätös 2002/584

- 3 Puitepäätöksen 2002/584 johdanto-osan kuudennessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
”Tässä puitepäätöksessä säädetty eurooppalainen pidätysmääräys on vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen, jota Eurooppa-neuvosto on luonnehtinut unionin oikeudellisen yhteistyön kulmakiveksi, ensimmäinen konkreettinen sovellus rikoslainsäädännön alalla.”
- 4 Kyseisen puitepäätöksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:
”1. Eurooppalaisella pidätysmääräyksellä tarkoitetaan oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio on antanut etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimesta

syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

2. Jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäätöksen määräysten mukaisesti.

3. Tämä puitepäätös ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa taattuja perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita.”

5 Puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa sellaisista teoista, joista määräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään 12 kuukautta, tai jos rangaistustuomio tai turvaamistoimenpidettä koskeva päätös on annettu, sellaisista seuraamuksista, joiden kesto on vähintään neljä kuukautta.”

6 Saman puitepäätöksen 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusviranomainen, jäljempänä ’täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen’, kieltäytyy panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön seuraavissa tapauksissa:

- 1) jos eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta on annettu yleinen armahdus täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa ja tällä valtiolla oli toimivalta nostaa syyte tästä rikoksesta oman rikoslainsäädäntönsä mukaan;
- 2) jos täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen käytettävissä olevien tietojen mukaan jossain jäsenvaltiossa on annettu samasta teosta etsittyä henkilöä koskeva lopullinen tuomio, sillä edellytyksellä, että jos hänet on tuomittu rangaistukseen, hän on suorittanut sen tai suorittaa sitä parhaillaan tai rangaistusta ei voida enää panna täytäntöön tuomion antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan;
- 3) jos henkilöä, jota eurooppalainen pidätysmääräys koskee, ei voida ikänsä takia pitää rikosoikeudellisesti vastuullisena pidätysmääräyksen perusteena olevista teoista täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan.”

7 Puitepäätöksen 2002/584 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön:

- 1) jos 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena oleva teko ei ole rikos täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan; veron, maksun, tullin tai valuuttatoimien osalta eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta ei voida kieltäytyä sen perusteella, että täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännössä ei aseteta samantyyppisiä veroja tai maksuja tai siihen ei sisälly samantyyppistä veroja, maksuja, tulleja tai valuuttatoimia koskevaa sääntelyä kuin pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädäntöön;

- 2) jos sitä henkilöä vastaan, jota eurooppalainen pidätysmääräys koskee, on nostettu syyte täytäntöönpanojäsenvaltiossa samasta teosta, joka on eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena;
  - 3) jos täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusviranomaiset ovat päättäneet, että ne joko eivät nosta syytettä eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta tai luopuvat jos nostetusta syytteestä, tai jos etsittyä henkilöä vastaan on jossain jäsenvaltiossa annettu samasta teosta lopullinen päätös, joka estää syytteen nostamisen myöhemmin;
  - 4) jos syyteoikeus on vanhentunut tai tuomittu rangaistus on rauennut täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ja teot kuuluvat tämän jäsenvaltion toimivaltaan sen oman rikoslainsäädännön mukaan;
  - 5) jos täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen käytettävissä olevien tietojen mukaan kolmannessa maassa on annettu samasta teosta etsittyä henkilöä koskeva lopullinen tuomio, sillä edellytyksellä, että jos hänet on tuomittu rangaistukseen, hän on suorittanut sen tai suorittaa sitä parhaillaan tai rangaistusta ei voida enää panna täytäntöön tuomion antaneen maan lainsäädännön mukaan;
  - 6) jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, kun etsitty henkilö oleskelee täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti, ja tämä valtio sitoutuu panemaan tämän rangaistuksen tai toimenpiteen itse täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti;
  - 7) kun eurooppalainen pidätysmääräys koskee rikoksia, jotka:
    - a) on tehty täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan kokonaan tai osittain täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueella tai sen alueeseen rinnastettavassa paikassa; tai
    - b) on tehty pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion alueen ulkopuolella, eikä täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ole mahdollista nostaa syytettä samoista rikoksista, jos ne on tehty täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueen ulkopuolella.”
- 8 Puitepäätökseen 2002/584 puitepäätöksellä 2009/299 lisätyn 4 a artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:
- ”Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi myös kieltäytyä panemasta täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä, joka on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, jos henkilö ei ollut henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä, jollei eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä todeta, että henkilö pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä tarkemmin määriteltyjen menettelyvaatimusten mukaisesti:
- a) asianmukaiseen aikaan
    - i) joko oli saanut haasteen henkilökohtaisesti tiedoksi ja siten saanut tiedon päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta tai oli muilla keinoin tosiasiallisesti saanut virallisen tiedon kyseisen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta siten, että voidaan kiistattomasti todeta, että hän oli tietoinen oikeudenkäynnistä,

ja

ii) hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jää pois oikeudenkäynnistä,

tai

b) oli oikeudenkäynnistä tietoisena valtuuttanut oikeudenkäyntiavustajan, jonka joko asianomainen henkilö tai valtio oli nimennyt puolustamaan häntä oikeudenkäynnissä, ja tämä edustaja oli tosiasiallisesti puolustanut häntä oikeudenkäynnissä,

tai

c) sen jälkeen, kun päätös oli annettu asianomaiselle henkilölle tiedoksi ja hänelle oli nimenomaisesti ilmoitettu hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen:

i) nimenomaisesti ilmoitti, ettei hän riitauta päätöstä;

tai

ii) ei pyytänyt uudelleenkäsittelyä tai hakenut muutosta määräajassa;

tai

d) ei saanut päätöstä tiedoksi henkilökohtaisesti, mutta

i) se annetaan hänelle henkilökohtaisesti tiedoksi viipymättä luovuttamisen jälkeen ja hänelle nimenomaisesti ilmoitetaan hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon asianomaisella henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen;

ja

ii) hänelle ilmoitetaan, missä ajassa hänen on pyydettävä uudelleenkäsittelyä tai haettava muutosta, kuten asiaa koskevassa eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä mainitaan.”

9 Kyseisen puitepäätöksen 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Sille, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen panee täytäntöön eurooppalaisen pidätysmääräyksen, voidaan asettaa täytäntöönpanovaltion lainsäädännössä jokin seuraavista ehdoista:

[1] jos eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta voi seurata elinkautisen vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, mainitun pidätysmääräyksen täytäntöönpanon ehdoksi voidaan asettaa se, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmään sisältyy säännöksiä siitä, että määrättyä rangaistusta tarkistetaan anomuksesta tai viimeistään 20 vuoden kuluttua, tai säännöksiä, joiden nojalla anotaan kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättämiseen tähtäviä armahdustoimenpiteitä, joihin henkilö on oikeutettu pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön mukaan;

[2] jos henkilö, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva, luovuttamisen ehdoksi voidaan asettaa se, että henkilö, kun häntä on kuultu, palautetaan täytäntöönpanojäsenvaltioon suorittamaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide.”

10 Mainitun puitepäätöksen 8 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä on liitteenä olevan lomakkeen mukaisesti esitettyinä seuraavat tiedot:

- a) etsityn henkilöllisyys ja kansalaisuus;
- b) pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen nimi, osoite, puhelin- ja telekopionumero sekä sähköpostiosoite;
- c) ilmoitus siitä, onko olemassa täytäntöönpanokelpoinen tuomio, pidätysmääräys tai muu vastaava täytäntöönpanokelpoinen oikeudellinen päätös, joka kuuluu 1 ja 2 artiklan soveltamisalaan;
- d) rikoksen luonne ja oikeudellinen luokittelu, erityisesti 2 artiklan osalta;
- e) kuvaus olosuhteista, joissa rikos on tehty, mukaan lukien ajankohta, paikka ja se, millä tavoin etsitty henkilö on osallisena rikokseen;
- f) määrätty rangaistus, jos kyseessä on lopullinen tuomio, tai rikoksesta pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion laissa säädetty rangaistusasteikko;
- g) mahdollisuuksien mukaan rikoksen muut seuraukset.

2. Eurooppalainen pidätysmääräys on käännettävä täytäntöönpanojäsenvaltion viralliselle kielelle tai jollekin niistä. Jäsenvaltio voi tätä puitepäätöstä tehtäessä tai myöhemmin ilmoittaa neuvoston pääsihteeristöön tallettavalla lausumalla, että se hyväksyy käännökseen yhdellä tai useammalla muulla Euroopan yhteisöjen toimielinten virallisella kielellä.”

11 Saman puitepäätöksen 15 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee päätöksen henkilön luovuttamisesta tässä puitepäätöksessä määritetyissä määräajoissa ja siinä määritetyin edellytyksin.

2. Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen katsoo, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimittamat tiedot eivät riitä, jotta se voisi tehdä päätöksen luovuttamisesta, se pyytää toimittamaan kiireellisesti erityisesti 3–5 ja 8 artiklan osalta tarvittavat lisätiedot ja voi asettaa tietojen saamiselle määräajan ottaen huomioon tarpeen noudattaa 17 artiklassa vahvistettua määräaika.

3. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi milloin tahansa toimittaa kaikki käyttökelpoiset lisätiedot täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle.”

Puitepäätös 2009/299

12 Puitepäätöksen 2009/299 johdanto-osan 1 ja 15 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”1) Syytetyn oikeus olla henkilökohtaisesti läsnä oikeudenkäynnissä sisältyy [Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun] ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen [(jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus)] 6 artiklassa määrättyyn oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevaan oikeuteen, sen mukaisesti kuin Euroopan ihmisoikeustuomioistuim on sitä tulkinnut. Tuomioistuin on myös todennut, ettei syytetyn oikeus olla henkilökohtaisesti läsnä oikeudenkäynnissä ole ehdoton oikeus ja että syytetty voi tietyin edellytyksin vapaasta tahdostaan, nimenomaisesti tai hiljaisella suostumuksella, mutta yksiselitteisesti luopua tästä oikeudestaan.

--

15) Perusteet tunnustamisesta kieltäytymiselle ovat harkinnanvaraisia. Siltä osin kuin kyse on näiden perusteiden saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä, jäsenvaltioiden harkintavaltaa rajoittaa kuitenkin erityisesti oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, ottaen samalla huomioon tämän puitepäätöksen yleisen tavoitteen parantaa henkilöiden prosessuaalisia oikeuksia ja helpottaa rikosasioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä.”

13 Kyseisen puitepäätöksen 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tämän puitepäätöksen tavoitteena on parantaa rikosoikeudellisen menettelyn kohteena olevien henkilöiden prosessuaalisia oikeuksia, helpottaa oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa ja erityisesti edistää oikeudellisten päätösten vastavuoroista tunnustamista jäsenvaltioiden välillä.”

Irlannin oikeus

14 Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä vuonna 2003 annetun lain (European Arrest Warrant Act 2003), sellaisena kuin se oli voimassa pääasioiden tosiseikkojen tapahtuma-aikaan (jäljempänä eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä vuonna 2003 annettu laki), 37 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Henkilöä ei luovuteta tämän lain nojalla, jos

- a) hänen luovuttamisensa on ristiriidassa niiden valtion velvoitteiden kanssa, jotka perustuvat
  - i) [Euroopan ihmisoikeussopimukseen] tai
  - ii) [Euroopan ihmisoikeussopimuksen] pöytäkirjoihin,

-- ”

15 Kyseisen lain 45 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Henkilöä ei luovuteta tämän lain nojalla, jos hän ei ole henkilökohtaisesti ollut läsnä oikeudenkäynnissä, joka on johtanut tuomioon tai vapaudenmenetyksen käsittävään toimenpiteeseen, jonka täytäntöönpanemiseksi on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, ellei kyseisessä pidätysmääräyksessä mainita [puitepäätöksen 2009/299] liitteessä säädetyn pidätysmääräyslomakkeen d kohdan 2, 3 ja 4 alakohdassa vaadittuja seikkoja.”

Puolan oikeus

- 16 6.6.1997 annetun rikoslain (kodeks karny) (Dz. U. nro 88, järjestysnumero 553) 75 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasian oikeusriidassa, säädetään seuraavaa:

”Tuomioistuin määrää rangaistuksen täytäntöönpanosta, jos tuomittu on koeaikana tehnyt tahallisen rikoksen, joka on samankaltainen kuin se, josta hänet on pätevästi ja lopullisesti tuomittu vankeusrangaistukseen.”

Pääasiat ja ennakkoratkaisukysymykset

Asia C-514/21

- 17 Encsi városi bíróság (Encsin piirioikeus, Unkari) tuomitsi 10.10.2006 LU:n oikeudenkäynnin, jossa tämä oli henkilökohtaisesti läsnä, päätteeksi vuoden 2005 aikana tehdyistä neljästä rikoksesta.
- 18 Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság (Borsod-Abaúj-Zemplén ylioikeus, Unkari), jonne LU oli lainmukaisesti haastettu ja jossa LU:ta edusti asianajaja, vahvisti 19.4.2007 kyseisen tuomion ja tuomitsi LU:n yhden vuoden vankeusrangaistukseen. Vankeusrangaistus määrättiin kuitenkin ehdollisena kahden vuoden koeajalla. Koska LU oli ollut tutkintavankeudessa kuukauden, hänen suoritettavakseen jäin enintään 11 kuukauden vankeusrangaistus.
- 19 Encsi városi bíróság tuomitsi 16.12.2010 LU:n sakkoihin elatusmaksujen maksamatta jättämisestä vuonna 2008 eli hänelle aikaisemmin tuomitun rangaistuksen koeaikana. LU oli läsnä 15.11.2010 ja 13.12.2010 pidetyissä istunnoissa, mutta hän ei ollut läsnä, kun kyseinen tuomioistuin julisti tuomionsa.
- 20 Miskolci Törvényszék (Miskolcin ylioikeus, Unkari) muutti vuoden 2012 kesäkuussa tätä tuomiota ja määräsi LU:lle viiden kuukauden vankeusrangaistuksen ja kiellon osallistua julkiseen toimintaan yhden vuoden ajan. Samalla se määräsi pantaviksi täytäntöön hänelle vuoden 2005 aikana tehdyistä rikoksista tuomitun rangaistuksen. Asiassa ei ole osoitettu, oliko kyseinen toisen asteen tuomioistuin velvollinen määräämään kyseisen rangaistuksen täytäntöönpanosta vai oliko sillä tältä osin harkintavaltaa.
- 21 LU oli haastettu Miskolci Törvényszékiin). Vaikka LU ei ollut vastaanottanut haastetta, tiedoksiannon katsottiin tapahtuneen Unkarin oikeudessa säädetyin tavoin. LU ei ollut läsnä istunnossa, mutta mainittu tuomioistuin nimesi asianajajan edustamaan häntä. Kyseinen asianajaja osallistui istuntoon, ja tämän jälkeen hän esitti yhtäältä asian uudelleenkäsittelyä koskevan hakemuksen, joka hylättiin, ja toisaalta armahdusanomuksen LU:n nimissä ja puolesta.
- 22 Syyskuussa 2012 Unkarin viranomaiset antoivat Irlannissa oleskelleen LU:n luovuttamista koskevan eurooppalaisen pidätysmääräyksen pannakseen täytäntöön rangaistukset, joihin LU oli tuomittu sekä vuoden 2005 aikana tehdyistä rikoksista että elatusavun maksamatta jättämisestä. High Court (ylempi piirituomioistuin, Irlanti) kieltäytyi kuitenkin panemasta tätä pidätysmääräystä täytäntöön.

- 23 Miskolci Törvényszék määräsi 28.10.2015 LU:n vaatimuksesta Encsi Járásbíróságin (Encsin piirituomioistuin) tutkimaan, oliko vuoden 2005 aikana tehtyjen rikosten osalta aloitettava uusi oikeudenkäynti. Kyseinen tuomioistuin hylkäsi 24.10.2016 vaatimuksen asian uudelleenkäsitteystä. LU ei saapunut Encsi Járásbíróságiin, vaan häntä edusti hänen nimeämensä asianajaja.
- 24 LU:n valitettua tästä päätöksestä Miskolci Törvényszék piti 20.3.2017 istunnon, johon LU ei saapunut vaan häntä edusti hänen nimeämensä asianajaja. Kyseinen tuomioistuin hylkäsi 29.3.2017 uudelleenkäsitteilyä koskeneen vaatimuksen.
- 25 Tämän ratkaisun seurauksena LU:lle hänen vuoden 2005 aikana tekemistään rikoksista määrätty vankeusrangaistus, jonka täytäntöönpanosta Miskolci Törvényszék oli määrännyt vuoden 2012 kesäkuussa, oli Unkarin oikeuden mukaan jälleen täytäntöönpanokelpoinen.
- 26 Unkarin viranomaiset antoivat 27.7.2017 toisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen, josta pääasiassa on kyse, jotta LU suorittaisi jäljelle jääneet 11 kuukautta vankeusrangaistuksestaan, johon hänet oli tuomittu hänen vuoden 2005 aikana tekemistään neljästä rikoksesta.
- 27 High Court määräsi 15.12.2020 antamallaan päätöksellä LU:n luovuttamisesta tämän pidätysmääräyksen perusteella. LU:n valituksen johdosta Court of Appeal (ylioikeus, Irlanti) eli ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa ensinnäkin, ettei LU ollut läsnä oikeudenkäynnissä, joka johti yhtäältä siihen, että Miskolci Törvényszék tuomitsi hänet elatusavun maksamatta jättämisestä, ja toisaalta vapaudenmenetyksen käsittävän ensimmäisen rangaistuksen, joka on pääasiassa kyseessä olevan eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena, määräämiseen täytäntöön pantavaksi. Koska LU ei ilmeisestikään ollut luopunut oikeudestaan osallistua kyseiseen oikeudenkäyntiin, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että mainittua oikeudenkäyntiä ei ole saatettu päätökseen Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan mukaisesti.
- 28 Kyseinen tuomioistuin on lisäksi taipuvainen katsomaan, että jos Miskolci Törvényszékissä käydyn oikeudenkäynnin olisi katsottava olevan puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklassa tarkoitettu ratkaisuun johtanut oikeudenkäynti, kyseisen artiklan ja eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä vuonna 2003 annetun lain 45 §:n edellytykset eivät täytyisi.
- 29 Toiseksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin väittää kuitenkin yhtäältä, että LU:lle määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän ensimmäisen rangaistuksen määräämistä täytäntöön pantavaksi voitaisiin pitää vain kyseisen rangaistuksen täytäntöönpanoa tai soveltamista koskevana ratkaisuna 22.12.2017 annetussa tuomiossa Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026) tarkoitetulla tavalla, ja toisaalta, ettei kyseisen ratkaisun eikä elatusmaksujen maksamatta jättämisen vuoksi LU:lle annetun tuomion tavoitteena tai vaikutuksena ollut muuttaa hänelle hänen vuoden 2005 aikana tekemistään rikoksista määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen luonnetta tai pituutta, joten kumpikin niistä jää puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan soveltamisalan ulkopuolelle.
- 30 Kyseinen tuomioistuin katsoo kuitenkin, että pääasia eroaa monessa suhteessa 22.12.2017 annettuun tuomioon Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026) johtaneesta asiasta.
- 31 LU:n jälkimmäisellä tuomiolla vaikuttaa mainitun tuomioistuimen mukaan ensinnäkin olleen nyt käsiteltävässä asiassa ratkaiseva vaikutus, koska se aiheutti LU:lle aikaisemmin määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän ehdollisen rangaistuksen määräämisen täytäntöön pantavaksi.

Luovuttamistapauksessa LU:lla ei sen mukaan ole oikeutta tulla kuulluksi jälkikäteen. Lopuksi pääasian olosuhteet liittyvät sen mukaan paljon läheisemmin Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklaan sekä perusoikeuskirjan 47 artiklaan ja 48 artiklan 2 kohtaan kuin 22.12.2017 annettuun tuomioon Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026) johtanut asia. Vain, koska LU on todettu syylliseksi ja tuomittu poissa olleena maksamatta jääneiden elatusmaksujen vuoksi, hänelle hänen vuoden 2005 aikana tekemistään rikoksista määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus on täytäntöönpanokelpoinen, eikä ole mitään epäilystä siitä, etteikö Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artikla ole sovellettavissa oikeudenkäyntiin, joka johti tällaiseen vastaajan poissa ollessa annettuun tuomioon.

- 32 Sama tuomioistuin toteaa lisäksi, että koska puitepäätöksen 2002/584 4 a artikla ja eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä vuonna 2003 annetun lain 45 § ovat esteenä LU:n luovuttamiselle sen rangaistuksen suorittamiseksi, joka hänelle on määrätty poissa olleena elatusavun maksamatta jättämisestä, olisi epänormaalia, että hänet voitaisiin luovuttaa Unkarin viranomaisille suorittamaan rangaistus, joka hänelle määrättiin hänen vuoden 2005 aikana tekemistään rikoksista, vaikka tämä rangaistus on täytäntöönpanokelpoinen vain tämän vastaajan poissa ollessa annetun tuomion perusteella.
- 33 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin lisää, että Miskolci Törvényszékin määräyksen, jolla ensimmäinen vapaudenmenetyksen käsittävä ehdollinen rangaistus määrätään pantavaksi täytäntöön, voitaisiin katsoa liittyvän niin läheisesti elatusavun maksamatta jättämisestä annettuun tuomioon, että sen, että tuomion osalta on rikottu Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kappaletta, pitäisi vaikuttaa myös kyseiseen määräykseen.
- 34 Court of Appeal on tämän vuoksi päättänyt lykätä ratkaisun antamista ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) a) Jos etsityn henkilön luovuttamista vaaditaan sellaisen vapausrangaistuksen suorittamiseksi, joka määrättiin aluksi ehdollisena mutta joka määrättiin sittemmin täytäntöön pantavaksi sen johdosta, että etsitty henkilö tuomittiin toisesta rikoksesta, ja jos täytäntöönpanosta määrää se tuomioistuin, joka tuomitsi etsityn henkilön ja määräsi tälle rangaistuksen kyseisestä toisesta rikoksesta, onko menettely, joka on johtanut kyseiseen myöhempään tuomioon ja täytäntöönpanosta määräämiseen, osa puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ratkaisuun johtanutta oikeudenkäyntiä?
- b) Onko sillä seikalla merkitystä edellä olevan ensimmäisen kysymyksen a kohtaan annettavan vastauksen kannalta, oliko täytäntöönpanosta määrännyt tuomioistuin lain mukaan velvollinen antamaan kyseisen määräyksen vai oliko sillä harkintavaltaa sen suhteen?
- 2) Onko täytäntöönpanosta vastaavalla oikeusviranomaisella edellä ensimmäisen kysymyksen yhteydessä kuvatussa tilanteessa oikeus tutkia, onko myöhempään tuomioon ja täytäntöönpanosta määräämiseen johtaneessa menettelyssä, joka on käyty etsityn henkilön poissa ollessa, noudatettu [Euroopan ihmisoikeussopimuksen] 6 artiklaa ja erityisesti onko etsityn henkilön poissaolon takia loukattu puolustautumisoikeuksia ja/tai etsityn henkilön oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin?

- 3) a) Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen toteaa, että myöhempään tuomioon ja täytäntöönpanosta määräämiseen johtaneessa menettelyssä ei ole noudatettu [Euroopan ihmisoikeussopimuksen] 6 artiklaa ja että erityisesti etsityn henkilön poissaolon takia on loukattu puolustautumisoikeuksia ja/tai etsityn henkilön oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, onko täytäntöönpanosta vastaavalla oikeusviranomaisella edellä ensimmäisen kysymyksen yhteydessä kuvatussa tilanteessa oikeus ja/tai velvollisuus i) kieltäytyä luovuttamasta etsittyä henkilöä sillä perusteella, että luovuttaminen olisi vastoin [Euroopan ihmisoikeussopimuksen] 6 artiklaa ja/tai [perusoikeuskirjan] 47 artiklaa ja 48 artiklan 2 kohtaa, ja/tai ii) edellyttää luovutuksen ehtona, että pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen takaa, että etsityllä henkilöllä on luovutuksen jälkeen täytäntöönpanosta määräämiseen johtaneen tuomion osalta oikeus uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon hänellä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian aineelliseen uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen ratkaisun kumoamiseen?
- b) Onko edellä kolmannen kysymyksen a kohdan tilanteessa arviointiperusteena se, loukkaako etsityn henkilön luovutus [Euroopan ihmisoikeussopimuksen] 6 artiklan ja/tai perusoikeuskirjan 47 artiklan ja 48 artiklan 2 kohdan mukaisten perusoikeuksien keskeistä sisältöä, ja jos on, onko se, että myöhempään tuomioon ja täytäntöönpanosta määräämiseen johtanut menettely on käyty vastaajan poissa ollessa ja että etsityllä henkilöllä ei ole, jos hänet luovutetaan, oikeutta uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, riittävä peruste sille, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi todeta luovutuksen rikkovan kyseisten oikeuksien keskeistä sisältöä?”

Asia C-515/21

- 35 Sąd Rejonowy dla Wrocław-Śródmieścia (Wrocław-Śródmieścian piirioikeus, Puola) tuomitsi 29.5.2015 PH:n tämän läsnä ollessa vuoden pituiseen vankeusrangaistukseen hänen vuonna 2015 tekemästään rikoksesta. Tuomio määrättiin kuitenkin ehdollisena viiden vuoden koeajalla. PH ei valittanut tästä tuomiosta.
- 36 Sąd Rejonowy w Bydgoszczy (Bydgoszczyn piirioikeus, Puola) totesi 21.2.2017 PH:n syyllistyneen toiseen rikokseen, josta hänet tuomittiin 14 kuukauden vankeusrangaistukseen. PH ei saanut tietoa kyseisessä tuomioistuimessa pidetystä istunnosta eikä ollut läsnä kyseisessä istunnossa henkilökohtaisesti eikä laillisen edustajan välityksellä.
- 37 Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia määräsi 16.5.2017 Puolan rikoslain 75 §:n 1 momentin nojalla PH:lle tuomitun vuoden pituisen vankeusrangaistuksen pantavaksi täytäntöön sillä perusteella, että hän oli tehnyt toisen rikoksen koeaikanaan. Kyseisellä tuomioistuimella ei ollut tältä osin lainkaan harkintavaltaa.
- 38 PH ei ollut saanut tietoa Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieściassa käydystä oikeudenkäynnistä, joka johti ensimmäisen ehdollisen vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen, eikä hän ollut läsnä 16.5.2017 pidetyssä istunnossa henkilökohtaisesti eikä laillisen edustajan välityksellä.
- 39 Määräaika, jonka kuluessa PH saattoi valittaa toisesta rikoksesta määrätystä tuomiosta, on sittemmin päätynyt, eikä PH:lla ole luovuttamisen yhteydessä oikeutta tulla kuulluksi muutoin kuin mahdollisen ylimääräisen muutoksenhaun yhteydessä.

- 40 Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia antoi 26.2.2019 Irlannissa oleskelevasta PH:sta eurooppalaisen pidätysmääräyksen pannakseen täytäntöön hänelle 29.5.2015 tuomitun vuoden pituisen vankeusrangaistuksen.
- 41 High Court määräsi 16.11.2020 antamallaan ratkaisulla PH:n luovuttamisesta kyseisen pidätysmääräyksen perusteella. PH valitti tästä ratkaisusta Court of Appealiin.
- 42 Court of Appeal korostaa, että oikeudenkäynti, joka johti PH:lle poissa olleena määrättyyn toiseen tuomioon, ei vaikuta olevan Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan eikä perusoikeuskirjan 47 ja 48 artiklan määräysten mukainen, koska vaikuttaa siltä, ettei PH ole luopunut oikeudestaan osallistua kyseiseen oikeudenkäyntiin.
- 43 Tässä tilanteessa Court of Appeal on päättänyt tämän tuomion 27–33 kohdassa esitettyjä perusteita vastaavin perustein lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Jos etsityn henkilön luovuttamista vaaditaan sellaisen vapausrangaistuksen suorittamiseksi, joka määrättiin aluksi ehdollisena mutta joka määrättiin sittemmin täytäntöön pantavaksi sen johdosta, että etsitty henkilö tuomittiin myöhemmin toisesta rikoksesta, ja jos täytäntöönpanosta on ollut pakko määrätä kyseisen tuomion johdosta, onko menettely, joka on johtanut kyseiseen myöhempään tuomioon, ja/tai menettely, joka on johtanut täytäntöönpanosta määräämiseen, osa puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ratkaisuun johtanutta oikeudenkäyntiä?
- 2) Onko täytäntöönpanosta vastaavalla oikeusviranomaisella edellä ensimmäisen kysymyksen yhteydessä kuvatussa tilanteessa oikeus ja/tai velvollisuus tutkia, onko myöhempään tuomioon johtaneessa menettelyssä ja/tai täytäntöönpanosta määräämiseen johtaneessa menettelyssä, jotka on käyty kokonaan etsityn henkilön poissa ollessa, noudatettu [Euroopan ihmisoikeussopimuksen] 6 artiklaa ja erityisesti onko etsityn henkilön kyseisistä menettelyistä poissaolon takia loukattu puolustautumisoikeuksia ja/tai etsityn henkilön oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin?
- 3) a) Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen toteaa, että myöhempään tuomioon ja täytäntöönpanosta määräämiseen johtaneissa menettelyissä ei ole noudatettu [Euroopan ihmisoikeussopimuksen] 6 artiklaa ja että erityisesti etsityn henkilön poissaolon takia on loukattu puolustautumisoikeuksia ja/tai etsityn henkilön oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, onko täytäntöönpanosta vastaavalla oikeusviranomaisella edellä ensimmäisen kysymyksen yhteydessä kuvatussa tilanteessa oikeus ja/tai velvollisuus i) kieltäytyä luovuttamasta etsittyä henkilöä sillä perusteella, että luovuttaminen olisi vastoin [Euroopan ihmisoikeussopimuksen] 6 artiklaa ja/tai [perusoikeuskirjan] 47 artiklaa ja 48 artiklan 2 kohtaa, ja/tai ii) edellyttää luovutuksen ehtona, että pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen takaa, että etsityllä henkilöllä on luovutuksen jälkeen täytäntöönpanosta määräämiseen johtaneen tuomion osalta oikeus uudelleenkäsitteilyyn tai muutoksenhakuun, johon hänellä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian aineelliseen uudelleen tutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen ratkaisun kumoamiseen?
- b) Onko edellä kolmannen kysymyksen a kohdan tilanteessa arviointiperusteena se, loukkaako etsityn henkilön luovutus [Euroopan ihmisoikeussopimuksen] 6 artiklan ja/tai [perusoikeuskirjan] 47 artiklan ja 48 artiklan 2 kohdan mukaisten perusoikeuksien keskeistä sisältöä, ja jos on, onko se, että myöhempään tuomioon ja täytäntöönpanosta

määräämiseen johtanut menettely on käyty vastaajan poissa ollessa ja että etsityillä henkilöllä ei ole, jos hänet luovutetaan, oikeutta uudelleen käsittelyyn tai muutoksenhakuun, riittävä peruste sille, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi todeta luovutuksen rikkovan kyseisten oikeuksien keskeistä sisältöä?”

- 44 Unionin tuomioistuimen presidentin 20.9.2021 tekemällä päätöksellä asiat C-514/21 ja C-515/21 yhdistettiin suullista käsittelyä ja tuomion antamista varten.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

- 45 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee yhdistetyissä asioissa C-514/21 ja C-515/21 esittämällään ensimmäisellä kysymyksellä pääasiallisesti, onko puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohtaa, luettuna perusoikeuskirjan 47 ja 48 artiklan valossa, tulkittava siten, että kun vapaudenmenetyksen käsittävää ehdollinen rangaistus määrätään pantavaksi täytäntöön uuden rikostuomion vuoksi ja kun kyseisen rangaistuksen täytäntöönpanemiseksi annetaan eurooppalainen pidätysmääräys, vastaajan poissa ollessa annettu ratkaisu, jolla määrätään tästä täytäntöönpanosta, tai myös vastaajan poissa ollessa annettu toinen rikostuomio on kyseisessä säännöksessä tarkoitettu ratkaisu.
- 46 Ensinnäkin on muistettava, että puitepäätöksellä 2002/584 pyritään helpottamaan ja nopeuttamaan oikeudellista yhteistyötä ottamalla käyttöön yksinkertaistettu ja tehokas järjestelmä rikoslain rikkomisesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi, jotta voitaisiin myötävaikuttaa sellaisen Euroopan unionille asetetun tavoitteen toteutumiseen, jonka mukaan siitä tulee vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue, sen vankan luottamuksen perusteella, jonka on vallittava jäsenvaltioiden välillä (tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 67 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 47 Kyseisestä puitepäätöksestä ja erityisesti sen 1 artiklan 2 kohdasta ilmenee tämän osalta, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano on pääsääntö, kun taas täytäntöönpanosta kieltäytymisen on katsottava olevan poikkeus, jota on tulkittava suppeasti (tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 68 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 48 Toiseksi puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdan sanamuodostakin ilmenee, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä, joka on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, jos henkilö ei ollut henkilökohtaisesti läsnä ratkaisuun johtaneessa oikeudenkäynnissä, jollei eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä todeta, että kyseisen kohdan a–d alakohdassa asetetut edellytykset täyttyvät (tuomio 17.12.2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 49 Tältä osin on todettava, että kyseisellä 4 a artiklalla rajoitetaan siten mahdollisuutta kieltäytyä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta luettelemalla täsmällisesti ja yhtenäisesti ne edellytykset, joilla sellaisen oikeudenkäynnin päätteeksi annetun ratkaisun, jossa kyseinen

henkilö ei ole ollut henkilökohtaisesti läsnä, tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ei voida kieltäytyä (ks. vastaavasti tuomio 17.12.2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, 35 ja 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 50 Puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan tarkoituksena on siten taata suojan korkea taso ja mahdollistaa se, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen luovuttaa asianomaisen henkilön siitä huolimatta, että kyseinen henkilö ei ole ollut läsnä hänen tuomitsemiseensa johtaneessa oikeudenkäynnissä, kunnioittaen kuitenkin täysin hänen puolustautumisoikeuksiaan (tuomio 17.12.2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Erityisesti puitepäätöksen 2009/299 1 artiklasta, luettuna yhdessä sen johdanto-osan 1 ja 15 perustelukappaleen kanssa, ilmenee nimenomaisesti, että kyseinen 4 a artikla on lisätty puitepäätökseen 2002/584, jotta suojataan syytetyn oikeutta olla henkilökohtaisesti läsnä häntä vastaan vireille pannussa rikosoikeudenkäynnissä edistämällä samalla oikeudellisten päätösten vastavuoroista tunnustamista jäsenvaltioiden välillä.
- 51 Kyseistä 4 a artiklaa on lisäksi tulkittava ja sovellettava perusoikeuskirjan 47 artiklan toisen ja kolmannen kohdan sekä 48 artiklan mukaisesti, jotka, kuten perusoikeuskirjan selityksissä täsmennetään, vastaavat Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklaa. Unionin tuomioistuimen on siis huolehdittava siitä, että tulkinta, jonka se omaksuu perusoikeuskirjan 47 artiklan toisesta ja kolmannelta kohdasta ja 48 artiklasta, turvaa suojelulle tason, joka vastaa vähintään Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan, sellaisena kuin Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on sitä tulkinnut, tarjoamaa tasoa (tuomio 15.9.2022, HN (Maasta poistetun syytetyn oikeudenkäynti), C-420/20, EU:C:2022:679, 55 kohta).
- 52 Kolmanneksi unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdassa tarkoitetun käsitteen ”päätökseen johtanut oikeudenkäynti” on tulkittava tarkoittavan sellaiseen oikeudelliseen ratkaisuun johtanutta oikeudenkäyntimenettelyä, jolla henkilö, jonka luovuttamista eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon yhteydessä pyydetään, on lopullisesti tuomittu (tuomio 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 74 kohta ja tuomio 22.12.2017, Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, 64 kohta).
- 53 Sitä vastoin ratkaisu, joka koskee aiemmin julistetun vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen täytäntöönpanoa tai soveltamista, ei ole kyseisen 4 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ratkaisu, paitsi jos se vaikuttaa syyllisyyden toteamiseen tai sen tarkoituksena tai vaikutuksena on joko mainitun rangaistuksen luonteen tai määrän muuttaminen ja jos sen tehneellä viranomaisella on tältä osin harkintavaltaa. Tästä seuraa, että ratkaisu, jolla määrätään vapaudenmenetyksen käsittävän ehdollisen rangaistuksen panemisesta täytäntöön siitä syystä, että asianomainen on rikkonut koeaikana tehdyn uuden rikoksen kaltaista kyseisen ehdollisuuden objektiivista edellytystä, ei kuulu kyseisen 4 a artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, koska se ei muuta rangaistuksen luonnetta tai määrää (ks. vastaavasti tuomio 22.12.2017, Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, 77, 81, 82 ja 88 kohta).
- 54 Koska viranomaista, jonka tehtävänä on lausua tällaisen ehdollisen rangaistuksen täytäntöönpanosta, ei pyydetä tutkimaan uudelleen rikostuomioon johtaneen asian ratkaisuperusteita, tämän viranomaisen harkintavallalla ei ole merkitystä siltä osin kuin se ei voi sen perusteella muuttaa vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen määrää tai luonnetta, sellaisina kuin ne on vahvistettu ratkaisussa, jolla etsitylle henkilölle annetaan lopullinen tuomio (ks. vastaavasti tuomio 22.12.2017, Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, 80 kohta).

- 55 Puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdassa tarkoitetun käsitteen ”päätökseen johtanut oikeudenkäynti” suppea tulkinta on lisäksi tällä puitepäätöksellä käyttöön otetun järjestelmän yleisen rakenteen mukainen. Kuten tämän tuomion 47 kohdassa on korostettu, kyseinen säännös on poikkeus säännöstä, jonka mukaan täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on luovutettava etsitty henkilö pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon, ja sitä on näin ollen tulkittava suppeasti.
- 56 Tällaisella tulkinnalla on lisäksi mahdollista varmistaa parhaalla mahdollisella tavalla kyseisen puitepäätöksen tavoite, joka on – kuten tämän tuomion 46 kohdassa on tuotu esiin – jäsenvaltioiden välisen oikeudellisen yhteistyön helpottaminen ja nopeuttaminen vastavuoroisen luottamuksen ja tunnustamisen periaatteiden perusteella, välttämällä se, että täytäntöönpanosta vastaavalle viranomaiselle annettaisiin yleinen valvontatehtävä kaikkien sellaisten menettelyllisten ratkaisujen osalta, jotka on tehty pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa (ks. vastaavasti tuomio 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 87 ja 88 kohta ja tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 88 kohta).
- 57 Tältä osin vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee yhtäältä, että puitepäätöstä 2002/584, luettuna perusoikeuskirjan määräysten valossa, ei voida tulkita siten, että kyseenalaistettaisiin sellaisen jäsenvaltioiden oikeudellisen yhteistyön järjestelmän tehokkuus, jonka olennainen osatekijä on eurooppalainen pidätysmääräys, sellaisena kuin unionin lainsäätäjä on siitä säätänyt (tuomio 22.2.2022, Openbaar Ministerie (Laillisesti perustettu tuomioistuimien pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa), C-562/21 PPU ja C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), ja toisaalta, että luovutettavaksi vaaditun henkilön oikeuksien takaaminen kuuluu ensisijaisesti pidätysmääräyksen antaneelle jäsenvaltiolle (ks. vastaavasti mm. tuomio 23.1.2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, 49 ja 50 kohta).
- 58 On myös todettava, että puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdan tällainen tulkinta sopii yhteen Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön kanssa. Kyseisen oikeuskäytännön mukaan yhtäältä rangaistusten täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt eivät kuulu Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan soveltamisalaan ja toisaalta toimenpiteitä, jotka tuomioistuimien toteuttaa lopullisen rangaistuksen määräämisen jälkeen tai sen täytäntöönpanon aikana, voidaan pitää kyseisessä yleissopimuksessa tarkoitettuina rangaistuksina vain, jos ne voivat johtaa alun perin määrätyn rangaistuksen uudelleen määrittelyyn tai sen ulottuvuuden muuttamiseen (ks. mm. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 3.4.2012, Boulois v. Luxemburg, CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, 87 kohta; Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 10.11.2015, Çetin v. Turkki, CE:ECHR:2015:1110DEC003285709, 42–47 kohta; Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 12.11.2019, Abedin v. Yhdistynyt kuningaskunta, CE:ECHR:2019:1112DEC005402616, 29–37 kohta; Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 22.6.2021, Ballıkaş Bingöllü, CE:ECHR:2021:0622JUD007673012, 48 kohta ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 10.11.2022, Kupinsky v. Ukraina, CE:ECHR:2022:1110JUD000508418, 47–52 kohta).
- 59 Neljänneksi on todettava ensinnäkin, että erona rangaistuksen täytäntöönpanoa tai soveltamista koskeviin yksityiskohtaisiin sääntöihin tuomioistuimen ratkaisu, joka koskee kyseessä olevan henkilön tuomitsemista, kuuluu Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan rikosoikeudelliseen osaan (ks. vastaavasti tuomio 10.8.2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 85 kohta ja tuomio 22.12.2017, Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, 75 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 60 Toiseksi syytetyn oikeus osallistua oikeudenkäyntiinsä on puolustautumisoikeuksien olennainen osa ja sillä on yleisemmin keskeinen merkitys oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevan oikeuden kannalta, josta määrätään perusoikeuskirjan 47 artiklan toisessa ja kolmannessa kohdassa sekä 48 artiklassa (ks. vastaavasti tuomio 15.9.2022, HN (Maasta poistetun syytetyn oikeudenkäynti), C-420/20, EU:C:2022:679, 54–56 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 61 Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on lisäksi katsonut, että henkilön, jonka osalta ei ole osoitettu, että hän olisi luopunut oikeudestaan olla läsnä ja puolustautua tai että hänellä on ollut aikomus välttyä oikeudenkäytöltä ilman, että hänellä olisi ollut mahdollisuutta saada uutta tuomiota sen jälkeen, kun häntä on kuultu siitä, onko syyte, joka häntä vastaan on nostettu, sekä tosiseikoiltaan että oikeudellisesti perusteltu, tuomitseminen poissa olevana merkitsee hänen oikeuksiensa räikeää epäämistä (Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 1.3.2006, Sejdivic v. Italia, CE:ECHR:2006:0301JUD005658100, 82 kohta ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 9.7.2019, Kislov v. Venäjä, CE:ECHR:2019:0709JUD000359810, 106, 107, 115 kohta).
- 62 Nyt käsiteltävässä asiassa on vielä todettava yhtäältä, että toimivaltaisen kansallisen viranomaisen oli PH:lle ja LU:lle määrättyjen toisten rikostuomioiden perusteella määrättävä täytäntöönpantaviksi ensimmäiset ehdolliset vankeusrangaistukset, jotka näille henkilöille oli jo tuomittu, taikka ne saattoivat niiden perusteella tehdä sen, ja toisaalta, että tämä täytäntöönpanon määrääminen on itsessään mahdollistanut pääasiassa kyseessä olevien eurooppalaisten pidätysmääräysten antamisen, koska PH:lle ja LU:lle määrättyt ensimmäiset vapaudenmenetyksen käsittävät rangaistukset ovat tulleet täytäntöönpantaviksi määräämisen takia täytäntöönpanokelpoisiksi.
- 63 Näin ollen rikostuomio, joka on annettu eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevalle henkilölle tämän poissa ollessa ja jota ilman kyseistä pidätysmääräystä ei olisi voitu antaa, kuten nyt käsiteltävässä asiassa, on kyseisen pidätysmääräyksen antamisen kannalta välttämätön tekijä, jota voi rasittaa perustavanlaatuinen virhe, joka loukkaa vakavasti syytetyn oikeutta olla henkilökohtaisesti läsnä oikeudenkäynnissään, sellaisena kuin se taataan perusoikeuskirjan 47 artiklan toisessa ja kolmannessa kohdassa ja 48 artiklassa.
- 64 Kolmanneksi, kuten tämän tuomion 50 kohdassa on todettu, unionin lainsäätäjä on päättänyt antaa eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan mekanismin yhteydessä erityisen merkityksen syytetyn oikeudelle olla henkilökohtaisesti läsnä oikeudenkäynnissään ottamalla puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdassa käyttöön tällaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanolle harkinnanvaraisen kieltäytymisperusteen, joka on erityisesti tarkoitettu tämän oikeuden suojaamiseksi. Kuten tämän tuomion 51 kohdassa on korostettu, tällaista kieltäytymisperustetta on lisäksi tulkittava perusoikeuskirjan 47 artiklan toisesta ja kolmannesta kohdasta sekä 48 artiklasta johtuvien vaatimusten mukaisesti, sellaisina kuin ne on tuotu esiin tämän tuomion 60 ja 61 kohdassa.
- 65 Jottei puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohta menettäisi suurelta osin tehokkuuttaan, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on näin ollen voitava arvioidessaan sitä, onko kyseisen säännöksen nojalla kieltäydyttävä luovuttamasta etsittyä henkilöä, ottaa huomioon paitsi mahdollinen vastaajan poissa ollessa käyty oikeudenkäynti, joka on johtanut lopulliseen tuomioon, jonka täytäntöönpanemiseksi on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, myös kaikki muut vastaajan poissa ollessa käydyt oikeudenkäynnit, jotka ovat johtaneet rikostuomioon, jota ilman tällaista pidätysmääräystä ei olisi voitu antaa.

- 66 Lisäksi on niin, kuten Euroopan komissio on korostanut, että ratkaisuun johtaneen oikeudenkäynnin käsitteellä voidaan viitata useampaan kuin yhteen tuomioistuimen ratkaisuun silloin, kun se on tarpeen, jotta saavutetaan kyseisen 4 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tavoite pyrkiä vahvistamaan kyseisten henkilöiden puolustautumisoikeuksia varmistamalla, että heidän perusoikeutensa oikeudenmukaiseen rikosoikeudenkäyntiin taataan (ks. analogisesti tuomio 10.8.2017, Zdiaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 94 kohta).
- 67 Tästä seuraa, että tuomioistuimen ratkaisua, jolla etsitty henkilö on tuomittu poissa olleena, on pidettävä puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdassa, luettuna perusoikeuskirjan 47 ja 48 artiklan valossa, tarkoitettuna ”päätöksenä”, jos sen antaminen on ollut ratkaiseva eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamiseksi.
- 68 Edellä todettujen seikkojen perusteella puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohtaa, luettuna perusoikeuskirjan 47 ja 48 artiklan valossa, on tulkittava siten, että kun vapaudenmenetyksen käsittävä ehdollinen rangaistus määrätään täytäntöönpantavaksi uuden rikostuomion vuoksi ja kun tämän rangaistuksen täytäntöönpanoa varten on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, tämä vastaajan poissa ollessa annettu rikostuomio on tässä säännöksessä tarkoitettu ”päätös”. Tämä ei päde ratkaisuun, jolla mainittu rangaistus määrätään täytäntöönpantavaksi.

Toinen ja kolmas kysymys

- 69 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee yhdistetyissä asioissa C-514/21 ja C-515/21 esittämillään toisella ja kolmannella kysymyksellä, joita on tarkasteltava yhdessä, pääasiallisesti, onko puitepäätöstä 2002/584, luettuna perusoikeuskirjan 47 ja 48 artiklan valossa, tulkittava siten, että se oikeuttaa tai velvoittaa täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen kieltäytymään luovuttamasta etsityn henkilön pidätysmääräykseen antaneeseen jäsenvaltioon taikka asettamaan hänen luovuttamisensa edellytykseksi, että kyseisellä henkilöllä voi olla kyseisessä jäsenvaltiossa oikeus asian uudelleenkäsitteilyyn tai muutoksenhakumenettelyyn, jos vastaajan poissa ollessa käyty oikeudenkäynti, joka on johtanut sellaisen vapaudenmenetyksen käsittävän ehdollisen tuomion, jonka täytäntöönpanemiseksi eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, määräämiseen täytäntöönpantavaksi, taikka mainitun henkilön toiseen rikostuomioon, joka on ratkaiseva kyseisen pidätysmääräyksen antamiseksi, on ollut perusoikeuskirjan 47 artiklan tai 48 artiklan 2 kohdan vastainen. Se pohtii myös, onko välttämätöntä, että näissä artikloissa taattujen oikeuksien keskeistä sisältöä on loukattu.
- 70 Ensinnäkin yhdistetyissä asioissa C-514/21 ja C-515/21 esitettyyn ensimmäiseen kysymykseen annetusta vastauksesta seuraa, että vastaajan poissa ollessa annettu rikostuomio, jota ilman eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevaa vapaudenmenetyksen käsittävää ehdollista rangaistusta ei olisi määrätty täytäntöönpantavaksi, on osa puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ”päätökseen johtanutta oikeudenkäyntiä”.
- 71 Tämän täsmennyksen jälkeen on muistutettava ensinnäkin, että kyseisen 4 a artiklan 1 kohdan a–d alakohdassa luetellaan täsmällisesti ja yhtenäisesti ne edellytykset, joilla sellaisen oikeudenkäynnin päätteeksi annetun ratkaisun, jossa kyseinen henkilö ei ole ollut henkilökohtaisesti läsnä, tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ei voida kieltäytyä (tuomio 22.12.2017, Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, 71 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 72 Tästä seuraa, että puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdassa ei sallita sitä, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen kieltäytyy luovuttamasta kyseessä olevaa henkilöä, jos eurooppalaiseen pidätysmääräykseen sisältyy sen tuomioistuinratkaisun osalta, jolla on määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus, jonka täytäntöönpanemiseksi kyseinen pidätysmääräys on annettu, jokin kyseisen säännöksen a–d alakohdassa säädetyistä tiedoista.
- 73 Yhdessäkään puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdan a–d alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano ei nimittäin loukkaa asianomaisen henkilön puolustautumisoikeuksia eikä oikeutta tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, sellaisina kuin ne on vahvistettu perusoikeuskirjan 47 artiklassa ja 48 artiklan 2 kohdassa (tuomio 26.2.2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, 44 ja 53 kohta).
- 74 Samoin perustein täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen ei voi puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdan nojalla kieltäytyä luovuttamasta etsittyä henkilöä pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon, jos eurooppalainen pidätysmääräys sisältää tämän tuomion 70 kohdassa tarkoitettua vastaajan poissa ollessa annetun rikostuomion osalta jonkin tämän säännöksen a–d alakohdassa mainituista tiedoista.
- 75 Käänteisesti on niin, että jos eurooppalainen pidätysmääräys ei sisällä mitään puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdan a–d alakohdassa mainituista tiedoista, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on voitava kieltäytyä etsityn henkilön luovuttamisesta riippumatta siitä, onko hänen puolustautumisoikeuksiansa olennaista sisältöä loukattu, eikä tämän tyyppistä vaatimusta voida johtaa kyseisen 4 a artiklan sanamuodosta eikä sen tavoitteesta, sellaisena kuin se on palautettu mieleen tämän tuomion 50 kohdassa.
- 76 Kyseisen 4 a artiklan sanamuodosta ja erityisesti maininnasta, jonka mukaan täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen ”voi – – kieltäytyä” panemasta täytäntöön pidätysmääräystä, johtuu, että viimeksi mainitulla on oltava harkintavaltaa sen osalta, onko eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäydyttävä tällaisessa tapauksessa. Puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohdasta ei siten voida päätellä, että tämän tuomion edeltävässä kohdassa kuvaillun kaltaisessa tilanteessa oikeusviranomaisen on kieltäydyttävä panemasta täytäntöön eurooppalainen pidätysmääräys ilman, että sillä olisi mahdollisuutta ottaa huomioon kunkin yksittäistapauksen erityiset olosuhteet (ks. analogisesti tuomio 29.4.2021, X (Eurooppalainen pidätysmääräys – Ne bis in idem), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, 43 ja 44 kohta).
- 77 Kyseisen puitepäätöksen yleinen rakenne tukee tällaista tulkintaa. Kuten tämän tuomion 47 kohdassa on muistutettu, eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano on tässä puitepäätöksessä vahvistettu periaate, ja tunnustamisen ja täytäntöönpanon kieltäytymisperusteet ovat poikkeuksia. Jos täytäntöönpanosta vastaavalta oikeusviranomaiselta evättäisiin mahdollisuus ottaa huomioon kunkin tapauksen erityisolosuhteet, joiden perusteella se saattaisi katsoa, etteivät luovuttamisesta kieltäytymisen edellytykset täyty, se merkitsisi saman puitepäätöksen 4 a artiklassa säädetyin pelkän mahdollisuuden muuttamista selkeäksi velvoitteeksi ja samalla siis luovuttamisesta kieltäytymisen muuttamista poikkeuksesta pääsäännöksi (ks. analogisesti tuomio 29.4.2021, X (Eurooppalainen pidätysmääräys – Ne bis in idem), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, 47 kohta).
- 78 Kuten julkisasiamies on korostanut ratkaisuehdotuksensa 115 kohdassa, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen voi tässä tarkoituksessa ottaa huomioon muita seikkoja, joiden perusteella se voi varmistua siitä, että asianomaisen henkilön luovuttaminen ei merkitse hänen

- puolustautumisoikeuksiensa loukkaamista, ja luovuttaa siten hänet pidätysmääräyksen antaneelle jäsenvaltiolle. Tältä osin voidaan huomiota kiinnittää muun muassa asianomaisen käytökseen ja erityisesti siihen, että asianomainen henkilö on mahdollisesti yrittänyt välttää sen, että hänelle annetaan hänelle osoitettu tieto tiedoksi, taikka yrittänyt välttää kaikkea yhteydenpitoa asianajajiinsa (tuomio 17.12.2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, 51 ja 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 79 Toiseksi unionin tuomioistuin on toistuvasti katsonut, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanolle voidaan asettaa vain puitepäätöksen 2002/584 5 artiklassa tyhjentävästi lueteltuja ehtoja (tuomio 14.7.2022, Procureur général près la cour d’appel d’Angers, C-168/21, EU:C:2022:558, 60 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 80 Pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion sitoumus tunnustaa henkilölle, josta on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, oikeus uuteen oikeudenkäyntiin, jos hänet on tuomittu poissa olevana hänen puolustautumisoikeuksiaan loukaten, ei kuitenkaan kuulu kyseisessä 5 artiklassa mainittuihin edellytyksiin. Tästä seuraa, että unionin oikeus on esteenä sille, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voisi asettaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevan henkilön luovuttamiselle tällaisen edellytyksen.
- 81 On kuitenkin niin, että täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on käytettävä tehokkaan yhteistyön takaamiseksi rikosasioissa täysimääräisesti puitepäätöksen 2002/584 15 artiklassa tarkoitettuja välineitä (ks. vastaavasti tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 132 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 82 Kyseinen viranomainen voi näin ollen pyytää tarvittaessa kyseisen puitepäätöksen 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen lisätietojen avulla eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion vakuutusta siitä, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevalle henkilölle ilmoitetaan siitä, että hänellä on pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeuden nojalla oikeus uuteen oikeudenkäyntiin, johon hän voi osallistua ja jossa asia voidaan tutkia uudelleen ottamalla huomioon uusi näyttö ja alkuperäinen ratkaisu voidaan kumota, jolloin – jos pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio antaa tällaisen vakuutuksen – täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on velvollinen luovuttamaan kyseessä olevan henkilön mainitun puitepäätöksen 4 a artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti.
- 83 Toiseksi tämän tuomion 68 kohdassa ensimmäiseen kysymykseen annetusta vastauksesta ilmenee, että ratkaisu, jolla määrätään täytäntöön pantavaksi vapaudenmenetyksen käsittävä ehdollinen rangaistus, jonka täytäntöönpanemiseksi eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, ei kuulu puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan soveltamisalaan, joten se, että tämä ratkaisu on tehty vastaajan poissa ollessa, ei voi oikeuttaa sitä, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen kieltäytyy luovuttamasta etsittyä henkilöä.
- 84 Koska tällainen seikka ei myöskään ole mikään kyseisen puitepäätöksen 3 ja 4 artiklassa luetelluista ehdottomista tai harkinnanvaraisista täytäntöönpanon kieltäytymisperusteista, kyseiset säännökset eivät myöskään voi olla tällaisen kieltäytymisen perusteena.
- 85 Kuten julkisasiamies on kuitenkin todennut lähinnä ratkaisuehdotuksensa 126 kohdassa, etsityn henkilön luovuttamisesta voidaan poikkeuksellisesti kuitenkin kieltäytyä mainitun puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohdan perusteella (ks. vastaavasti tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 72 kohta).

- 86 Tältä osin on kuitenkin täsmennettävä erityisesti, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi puitepäätöksen 2002/584 1 artiklan 3 kohdan, luettuna yhdessä perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa, nojalla kieltäytyä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön vain, jos sillä yhtäältä on tiedossaan seikkoja, jotka viittaavat siihen, että kyseessä on todellinen vaara perusoikeuskirjan 47 artiklan toisessa kohdassa taatun, oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevan perusoikeuden loukkaamisesta rakenteellisten tai yleisten puutteiden vuoksi, ja jos se on toisaalta konkreettisesti ja tarkasti arvioinut, onko, kun otetaan huomioon etsityn henkilön henkilökohtainen tilanne, sen rikoksen luonne, josta häntä syytetään, ja eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen taustalla oleva tosiseikasto, painavia syitä katsoa, että mainittu henkilö altistuu tällaiselle vaaralle, mikäli hänet luovutetaan pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon (tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 97 kohta).
- 87 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on tarkistaa, täyttyvätkö edellisessä kohdassa luetellut edellytykset nyt käsiteltävässä asiassa.
- 88 Lopuksi on muistettava, ettei täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen saa panna täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä, joka ei täytä sen pätevyyden edellytyksenä olevia vähimmäisvaatimuksia, joiden joukossa ovat puitepäätöksen 2002/584 1 artiklan 1 kohdassa ja 8 artiklassa säädetyt vaatimukset (ks. tältä osin tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 69 ja 70 kohta). Jollei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen suorittamasta tarkastuksesta muuta johdu, nyt käsiteltävissä asioissa ei ole seikkoja, joiden perusteella voitaisiin olettaa, että pääasioissa kyseessä olevat eurooppalaiset pidätysmääräykset eivät täyttäisi näitä vähimmäisvaatimuksia.
- 89 Koska puitepäätöksessä 2002/584 luetellaan tyhjentävästi syyt, joiden perusteella eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä (ks. vastaavasti tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 73 kohta), kyseisen puitepäätös on siten esteenä sille, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen kieltäytyy luovuttamasta henkilöä, josta on vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen täytäntöönpanemiseksi annettu eurooppalainen pidätysmääräys sillä perusteella, että kyseisen ehdollisen rangaistuksen täytäntöönpanemisesta on määrätty vastaajan poissa ollessa annetulla ratkaisulla.
- 90 Kuten tämän tuomion 80 kohdassa on lisäksi täsmennetty, kyseisessä puitepäätöksessä ei myöskään sallita sitä, että etsityn henkilön luovuttaminen edellyttäisi sitä, että kyseisen henkilö voisi saada pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuimessa uudelleenkäsiteltäväksi ratkaisun, joka on annettu kyseisen henkilön poissa ollessa ja jonka perusteella vapaudenmenetyksen käsittävä ehdollinen rangaistus, jonka täytäntöönpanemiseksi pidätysmääräys on annettu, on määrätty täytäntöön pantavaksi.
- 91 Tämä edellytys ei nimittäin kuulu niihin edellytyksiin, jotka luetellaan puitepäätöksen 2002/584 5 artiklassa, jossa – kuten tämän tuomion 79 kohdassa muistutetaan – luetellaan tyhjentävästi edellytykset, joita eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanolle voidaan asettaa.
- 92 Edellä todettujen seikkojen perusteella
- puitepäätöksen 2002/584 4 a artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että siinä annetaan täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle oikeus kieltäytyä luovuttamasta etsittyä henkilöä pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon, jos ilmenee, että oikeudenkäynti, joka

on johtanut kyseisen henkilön toiseen rikostuomioon, joka on ratkaiseva eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen kannalta, on käyty kyseisen henkilön poissa ollessa, ellei eurooppalainen pidätysmääräys sisällä tämän oikeudenkäynnin osalta jotakin kyseisen säännöksen a–d alakohdassa säädetyistä tiedoista

- puitepäätöstä 2002/584, luettuna perusoikeuskirjan 47 artiklan ja 48 artiklan 2 kohdan valossa, on tulkittava siten, että se on esteenä sille, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen kieltäytyy luovuttamasta etsittyä henkilöä pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon sillä perusteella, että oikeudenkäynti, joka on johtanut vapaudenmenetyksen käsittävän ehdollisen rangaistuksen, jonka täytäntöönpanemiseksi eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, määräämiseen täytäntöön pantavaksi, on käyty kyseisen henkilön poissa ollessa, taikka asettaa kyseisen henkilön luovuttamisen edellytykseksi vakuutuksen siitä, että hänellä voi olla kyseisessä jäsenvaltiossa oikeus asian uudelleen käsittelyyn tai muutoksenhakumenettelyyn, jossa voidaan tutkia uudelleen tällainen täytäntöönpanon määrääminen taikka toinen rikostuomio, joka hänelle on annettu hänen poissa ollessaan ja joka on ratkaiseva kyseisen pidätysmääräyksen antamiselle.

Oikeudenkäyntikulut

- 93 Pääasioiden asianosaisten osalta asioiden käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS, sellaisena kuin se on muutettuna 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS, 4 a artiklan 1 kohtaa, luettuna Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 ja 48 artiklan valossa,

on tulkittava siten, että

kun vapaudenmenetyksen käsittävä ehdollinen rangaistus määrätään täytäntöön pantavaksi uuden rikostuomion vuoksi ja kun tämän rangaistuksen täytäntöönpanoa varten on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, tämä vastaajan poissa ollessa annettu rikostuomio on tässä säännöksessä tarkoitettu ”päätös”. Tämä ei päde ratkaisuun, jolla mainittu rangaistus määrätään täytäntöön pantavaksi.

- 2) Puitepäätöksen 2002/584, sellaisena kuin se on muutettuna puitepäätöksellä 2009/299, 4 a artiklan 1 kohtaa

on tulkittava siten, että

siinä annetaan täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle oikeus kieltäytyä luovuttamasta etsittyä henkilöä pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon, jos ilmenee, että oikeudenkäynti, joka on johtanut kyseisen henkilön toiseen

rikostuomioon, joka on ratkaiseva eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen kannalta, on käyty kyseisen henkilön poissa ollessa, ellei eurooppalainen pidätysmääräys sisällä tämän oikeudenkäynnin osalta jotakin kyseisen säännöksen a–d alakohdassa säädetyistä tiedoista.

3) Puitepäätöstä 2002/584, sellaisena kuin se on muutettuna puitepäätöksellä 2009/299, luettuna Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan ja 48 artiklan 2 kohdan valossa,

on tulkittava siten, että

se on esteenä sille, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen kieltäytyy luovuttamasta etsittyä henkilöä pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon sillä perusteella, että oikeudenkäynti, joka on johtanut vapaudenmenetyksen käsittävän ehdollisen rangaistuksen, jonka täytäntöönpanemiseksi eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, määräämiseen täytäntöön pantavaksi, on käyty kyseisen henkilön poissa ollessa, taikka asettaa kyseisen henkilön luovuttamisen edellytykseksi vakuutuksen siitä, että hänellä voi olla kyseisessä jäsenvaltiossa oikeus asian uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakumenettelyyn, jossa voidaan tutkia uudelleen tällainen täytäntöönpanon määrääminen taikka toinen rikostuomio, joka hänelle on annettu hänen poissa ollessaan ja joka on ratkaiseva kyseisen pidätysmääräyksen antamiselle.

Allekirjoitukset